

UČÍME PSA SEBEOVLÁDÁNÍ

Pokud byste se podívali na základ všech možných problémů v chování vašeho psa, které vám vadí, možná s překvapením zjistíte, že je stejný... **Váš pes chce věci TEĎ a HNED. Neudrží svou pozornost, nevydrží chvíli v klidu. Ne, není hyperaktivní! Ne, není nemocný a nepotřebuje psiho psychologa! Je to normální chování nevychovaného psa, který nemá hranice, mantinely, neví, co má dělat. Jediný, kdo toto chování může změnit, jste VY! Jak? Pojďme si představit pár cviků, ve kterých se zaměříme na posílení schopnosti psa ovládnout se, vydržet v klidu, dát vám pozornost. To je totiž základ spolupráce, spokojeného života a ovladatelného psa.**

Pamlsek nedostane, až jej vyhraje či ukořistí, ale...

Cíl cvičení: Váš pes si uvědomí, že máte pod kontrolou všechny zdroje včetně těch, které držíte v ruce.

Toto je klasická výcviková hra, která vašeho psa naučí, že to, co chce, může dostat, když projeví sebeovládání a trpělivost. Dá se použít také jako základ k tomu, abyste psa naučili povel „zůstaň“. Pro většinu majitelů je nejobtížnější mít při této hře neustále na paměti, že musí zůstat v klidu a nechat psa, aby sám přišel na to, jak si vysloužit odměny.

1. Cvičení zahajte se psem na vodítku v klidném tichém prostředí.

Abyste usnadnili učení, připravte si jako odměnu pár běžných pamlsků; pro psa bude snazší ignorovat granuli, než by ignoroval kuřecí maso, takže při prvních několika lekcích používejte opravdu nezajímavé pamlsky. Dejte si je do kapsy nebo do misky, abyste je měli na dosah, ale aby psa nerozptylovaly. Zasedněte nebo zašlápněte konec vodítka, aby pes nemohl během cvičení odejít. Při této hře může být pes v jakékoli poloze.

2. Položte si jeden pamlsek na dlaň a přidržte psovi dlaň asi třicet centimetrů před čenichem.

Nechte ho, ať se podívá na pamlsek, ale nenechte ho, aby si ho vzal. Pokud se natáhne směrem k pamlsku (a to ze začátku pravděpodobně udělá), zavřete pamlsek do pěsti a počkejte, až pes vaši ruku nechá na pokoji. Nic neříkejte. Jen pamlsek zavřete do pěsti a čkejte, dokud pes nepřestane dorážet na vaši ruku. Velmi důležité je, abyste s rukou neucukávali. Takový náhlý pohyb by ho naopak ještě povzbudil, aby po ruce chňapl nebo aby na vás vyskočil. Držte ruku nehybně a pamlsek

Ron se snaží dostat pamlsek z ruky, ale psův klidně čeká a neodtahuje ruku, dokud Rony nepřestane dorážet, a pak mu pamlsek dá.

Velmi důležité je, abyste s rukou neucukávali. Takový náhlý pohyb by ho naopak ještě povzbudil, aby po ruce chňapl.

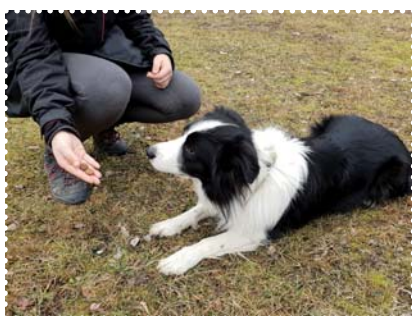
Stejně tak pokud se budete psa snažit odtáhnout třeba pomocí obojku – o to více se pes bude chtít dostat k ruce.

v ní mějte schovaný. Pes bude možná chvíli škrábat, štěkat a štouchat do vás, obzvláště pokud ho hodně motivuje jídlo, ale nakonec se přestane snažit k pamlsku dostat, i když třeba jen na zlomek sekundy. Jakmile nechá vaši ruku na pokoji, pochvalte ho a pamlsek mu dejte. Tak se naučí, že když bude způsobilý a trpělivý, tak mu s radostí dáte to, co chce. Když psi tuto hru pochopí, přestanou někteří na ruku dorážet, jiní naváží oční kontakt a pár jich dokonce před rukou ustoupí. Ať váš pes dělá cokoliv, tak pokud se nesnaží dostat k pamlsku a nechá vaši ruku na pokoji, vyslouží si pamlsek. Během tohoto cvičení nic neříkejte. Pokud psovi řeknete „nech“ nebo „ne“, pokaždé když se bude snažit dostat k pamlsku, tak vlastně sami přejímáte odpovědnost za jeho sebeovládání. Ale pokud ho necháte, aby experimentoval a sám přišel na to, že pamlsek získá, když nechá vaši ruku na pokoji, tak se časem začne chovat zdvořile z vlastní vůle.

3. Jakmile už pes bude vědět, že má nechat pamlsek ve vaší ruce na pokoji, začněte postupně prodlužovat čas, po který bude muset počkat na odměnu. Ze začátku bude stačit sekunda klidného chování, zatímco držíte pamlsek na otevřené dlaní. Přijatelné je jakékoli chování kromě dorážení tlapkou, škrábání, štouchání nosem nebo jiná aktivní snaha dostat se k pamlsku. Pokud se pes pokusí dostat k pamlsku, zavřete pamlsek do pěsti a počkejte, dokud se zase neuklidní. Když je pes schopný ignorovat pamlsek jednu sekundu v 80 % případů (čtyřikrát z pěti pokusů), začněte vyžadovat dvě sekundy klidného chování, než ho pochválíte a dáte mu pamlsek. Postupně prodlužujte čas, po který musí pes vydržet v klidu, aby si vysloužil pamlsek,

Ze začátku bude stačit sekunda klidného chování, zatímco držíte pamlssek na otevřené dlani.

Pes brzy pochopí, že vše z vaší ruky získá nejrychleji tím, že na to nebude dorážet, ale počká. Ve chvíli, kdy pozornost z lákadla dovede z upřeného „čňhajícího“ pohledu převést na pohled na vás, nadšeně ho pochvalte a posilte tak tuto pozornost!

Někteří psi vám mohou začít třeba nabízet i jiné zpracování cviku: „nevidím“ pamlssek, „nechci ho“, tak jako zde borderák Škubánek.

a vždy si vzpomeňte na pravidlo 80 %, když budete chtít cvičení ztížit. Nakonec zjistíte, že se pes při čekání na pamlssek dokonce uvolní a možná se na vás dokonce podívá. Pokud budete důsledně dodržovat pravidla hry, pes se brzy naučí, že cokoli, co držíte, získá nejrychleji tím, že na to nebude dorážet a počká, až mu to dáte sami. Pokud se skutečně podívá na vás namísto na pamlssek, nadšeně ho pochvalte a posilte tak tuto pozornost! Pes postupně přijde na to, jak žádat o povolení, aby se dostal

k tomu, co chce, a to v něm ještě posílí přesvědčení, že všechno dobré v jeho životě máte pod kontrolou právě vy.

4. Až bude pes schopen ignorovat nezajímavý pamlssek ve vaší ruce aspoň deset sekund

(aniž byste mu jakkoli pomáhali!), je připravený na konfrontaci s náročnějšími lákadly. Namísto nezajímavé granule zkuste trochu lákavější pamlssek. Čím je pamlssek pro psa cennější, tím víc se bude muset ovládat, aby ho nechal na pokoji. Časem se dopracujete až k jeho nejoblíbenějšímu pamlsku. Nezapomeňte ho pokaždé chválit, když mu dáváte zaslouženou odměnu; dejte mu najevo, že si vedl velmi dobře, když si pamlsku nevsímal!

Borderák Dárek už chápe, že se musí ovládat, i když mu panička drží oblíbený pamlssek přímo před nosem.

5. Až se dopracujete k nejoblíbenějšímu pamlskům a pes před nimi v 80 % bude projevovat sebeovládání pevné jako skála, je načase začít vnášet do hry náročné výzvy.

Začněte cvičit s jeho oblíbenou hračkou, pokud ji můžete schovat do pěsti. Jen mějte na paměti, že i vy se musíte ovládat a nesmíte rukou ucuknout, pokud se pes pokusí chňapnout po hračce; jednoduše sevřete ruku do pěsti, hračku tak schovejte a počkejte, dokud pes vaši ruku nenechá na pokoji. Pamlskem nebo hračkou můžete také chvíli pohybovat, než mu ji dáte. Pamlskem či hračkou ho ale nedrážděte. Držte mu odměnu nejméně třicet centimetrů od nosu a pomalu s ní pohybujte ze strany na stranu, ne směrem k jeho čenichu. Jelikož lovečtí psi jsou od přírody velmi citliví na pohyb, je pro ně často těžké ignorovat věci, které se hýbou. Kdyby se pes natáhl k pohyblivému se předmětu, ihned s ním přestaňte pohybovat a schovejte ho do pěsti. Až se pes uklidní, pohybujte hračkou pomaleji a trochu dál od něj, aby tentokrát mohl uspět. Pokud budete hračkou pohybovat v dostatečné vzdálenosti

a nebudete pohyb směřovat přímo na psa, naučí se trochu lépe ovládat, až se setká s pohyblivými se věcmi. Buďte kreativní při výběru předmětů i jejich pohybu, ale nedrážděte ho tím, že byste mu předmět strčili přímo před nos a pak s ním ucukli. Nezapomeňte mu předmět nakonec dát za odměnu; pokud nechá hračku správně na pokoji, odměňte ho pak tím, že ho s ní necháte pohrát!

Umění ovládnout „ted a hned TO chci!“ učíme přece i své děti, sebe samé. Proč u psů raději vymýšlíme výmluvy typu „je hyperaktivní“, „nemůže být doma sám, jinak vše zničí“, „asi má nádor na mozkou“... Pokud si psa pořídíme, musíme přece počítat s časem, který mu musíme věnovat, a to nejen na nutné venčení, ale i na učení, výchovu, chvíle mazlení a klidu.

Tím, že budete postupně budovat v psovi sebeovládání, prodlužujete tím současně i čas, po který vydrží na jednom místě. Pokud mu na začátku dáte povel „sedni“ a pak ho budete cvičit, aby si nevsímal hračky, tak se nepřímo učí i zůstat na místě v sedu. Také mu můžete nejdříve dát povel „lehni“ a pak ho cvičit, aby si nevsímal hračky, a tím ho nepřímo naučíte zůstat na místě v lehu.

Dawn Antoniak-Mitchellová,
z knihy Z lovce společníkem

Foto a popisky: Stanislava Čermáková

www.plotknihy.cz